

Natuur Plan Generator

Allocatie en planning van nieuwe natuur in Nederland is afhankelijk van een groot aantal criteria. Zaken als: bestaand grondgebruik, de kansrijkdom voor de ontwikkeling van een bepaald type natuur en het beoogde oppervlak aan nieuw natuurgebied, geven de planvormers een breed scala aan mogelijkheden om locaties voor nieuwe natuur vast te leggen.

Weliswaar bestaan er diverse ruimtelijke bestanden en modellen die veel basale gegevens opleveren, maar deze gegevens zijn moeilijk integraal tegen elkaar af te wegen waardoor de uitkomst niet eenduidig kan zijn. Daarnaast ontslaat er door gefragmenteerd gebruik van data en gegevens weinig inzicht in de beoogde herhaalbaarheid van planningsprocessen, wanneer er meer of minder aandacht aan de afhankelijke planningsvariabelen wordt gegeven.

Vanuit het rijksbeleid (Natuurplanbureau, VROM) wil meer inzicht hebben bij planningsvraagstukken die te maken hebben met de ontwikkeling voor van nieuwe natuurgebieden. Op rijksniveau gaat het dan om ex-ante beleidsevaluaties van de bijvoorbeeld alternatieve ruimtelijke scenario's voor de Ecologische Hoofd Structuur. Er is behoefte aan een instrument om op nationaal schaalniveau de planning van nieuwe natuur te optimaliseren en te sturen.

Alterra heeft samen met Object Vision een expertmodel ontwikkeld waarbij de potentie voor nieuwe natuurgebieden herhaalbaar kan worden afgeleid. Dit gebeurt door met een Multi Criteria Analyse (MCA) de meest optimale ruimtelijke locaties per natuurtype af te leiden, die vervolgens in het model wordt gebruikt voor de toewijzing van natuurgebieden. Door de gestructureerde en inzichtelijke methodiek is het mogelijk om deze ruimtelijke potenties per natuurtype te variëren. Achtergrond voor de MCA schuiven zijn abiotische; bio-geografische; maatschappelijke en landschappelijke criteria. Afhankelijk van de te plannen oppervlaktes geeft het model vervolgens als uitkomst verschillende ruimtelijke beelden van de beoogde natuurtypen.

Het genereren van scenario's?

De Natuurplangenerator genereert een kaartbeeld van te verwachte oppervlaktes aan nieuwe natuurtypen die afhankelijk is van:

- een kwantitatieve taakstelling per regio in hectares per natuurtype,
- een kaart met de door de MCA-module berekende potenties per natuurtype
- de beschikbare vrije planningsruimte.

De waarde van de huidige uitvoer van de Natuur Plan Generator is in de vorm van percentage natuur per natuurtype, per gridcel van 500×500 meter. De uitvoer van de Plan Generator kan worden gebruikt als invoer voor enkele effectmodellen in gebruik bij het NatuurPlanBureau (bijv. LARCH).

De taakstelling per natuurtype kan worden vastgelegd in een database en is ruimtelijk te expliciteren in het aantal toe te delen hectares natuurtype per fysisch geografische regio, provincie of een nader te specificeren administratieve ruimtelijke indeling.

De beschikbare ruimte wordt uit beleidsmatige begrenzingsen en bestaand en te verwachten ruimtegebruik gecombineerd tot een kaart met daarop de beschikbare vrije ruimte voor de toedeling van alle natuurtypen.

Door te draaien aan de knoppen van het model is het mogelijk verschillende ruimtelijke scenario's te ontwikkelen. Dit kan door het veranderen van taakstelling, beleidsbegrenzingsen, de beschikbare vrije ruimte en inzet van criteria en gewichten in de MCA-module,

Ontwikkelingen

In het afgelopen jaar is vooral gewerkt aan het verder operationaliseren en toetsen van de functionaliteit van het model. Zo zijn aan de hand van een Casestudie voor het Natuur Plan Bureau een aantal scenario's doorgerekend en is een gevoeligheidsanalyse met als doel de documentatie en bepaling van het gewicht van de variabelen uitgevoerd.

Meer informatie:

Ir. M. van Eupen

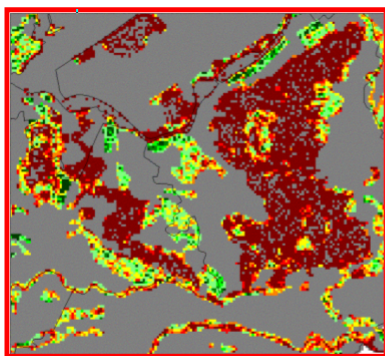
0317 47 43 89

Michiel.vaneupen@wur.nl

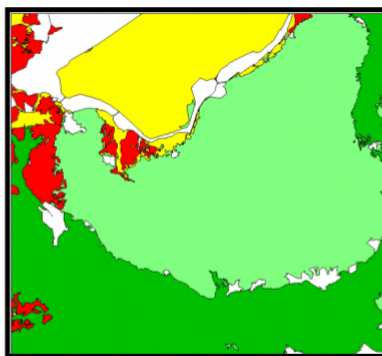
Ir. Kees Hendriks

0317 47 42 53

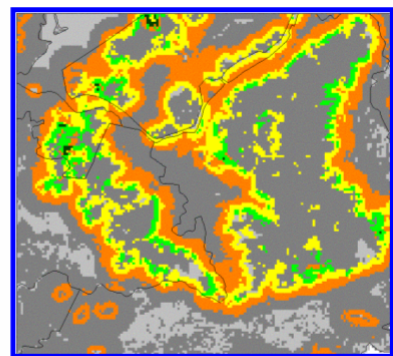
kees.hendriks@wur.nl

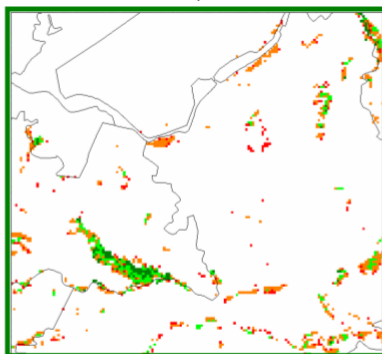
Beschikbare ruimte

Taakstelling

MCA Potenties

Ruimtelijke toedeling nieuwe natuur